

මහත්මා ගාන්ධිතුමාගේ සිවිල් නීති කඩකිරීමේ ව්‍යාපාරය පිළිබඳව කෙරෙන වීමරණයක්

නන්දි, පූර්ෂ ඉරුදුණියායේ¹

ඉන්දියානුවන්ට නිදහස ලබා ගැනීම සඳහා මහත්මා ගාන්ධිතුමා ගෙන තිය ලිතානාය විරෝධී නිදහස් ව්‍යාපාර ගණනාවකි. මේ අතරින් ‘ලිතානායන් විසින් පනවන ලද නීතිරීතිවලට ගැනීමේ’ පදනම් කරගෙන සමස්ත ඉන්දිය ජාතික සංගම් කම්මුවේ පූර්ණ බලතල පැවරීම මත ගාන්ධිතුමන් විසින් ගෙන යන ලද ‘ලිතානාය විරෝධී ව්‍යාපාරය’ නොහොත් ‘සිවිල් නීති කඩකිරීමේ ව්‍යාපාරයට’ හිමිවන්නේ සුවිශේෂ ස්ථානයකි. මේ සඳහා පාදක වූ ප්‍රධාන සිදුවීම දෙකකි, එනම් 1991 අප්‍රේල් 19 සිදු වූ ‘අම්රිතසර සංඛාරය’ සහ ‘බඩාමේ නීතිය’ පැනවීමයි. නිදහස පතා ආරම්භ කරන ලද මෙකී ව්‍යාපාරයේදී ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග ගණනාවකි. එනම් අවිහිංසාවාදී ලෙස සත්‍යග්‍රහ පැවැත්වීම, රාජ්‍ය පාසල් සහ විශ්වවිද්‍යාල වර්ෂනය, විදේශීය භාණ්ඩ වර්ෂනය කිරීම, උද්‍යෝග පැවැත්වීම, විදේශීය රෙදිපිළි ප්‍රාථමික දැමීම, ප්‍රාණු පිළිබඳ නීති කඩකිරීම, බඳු නොගෙවීම ආදිය ඒ අතර කැපී පෙනේ. මෙම ව්‍යාපාරයට අනුපාණය ලබා දුන්නේ 1930 මාර්තු 12 ආරම්භ කරන ලද සුප්‍රසිද්ධ ‘දණ්ඩ්’ පා ගමනය. ඉන්දියානුවන්ට වගකීම් සහිත පූර්ණ නිදහසක් ලබා ගැනීම ගාන්ධිතුමාගේ අපේක්ෂාව විය. දෙපාර්තමේන්තු අතර වටමේස සාකච්ඡාවන් දෙකක් මේ සඳහා පැවැත්වූණු අතර, ඒ එකකුදු සාර්ථක නොවිය. සිවිල් නීති කඩකිරීමේ ව්‍යාපාරය ලිතානායන්ගේ දැඩි මර්දනකාරී ප්‍රතිපත්තිය හමුවේ අසාර්ථක ව්‍යවද, ඉන්දියානුවන්ගේ අසීමිත දේශපාලන උද්‍යෝගය හා අවබෝධයක් ලබා දීමටත්, විප්ලවකාරී, ජාතිකානුරාජී හා දේශමාමක හැඟීම් වර්ධනය කරලීමටත් සමත් වූ ‘සමාජ ව්‍යාපාරයක්’ ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය. මෙහිදී ‘ගාන්ධි’ (ස්වයං ලිඛිත වරිතාපදානය) කෘතිය මුල්තැන්හි තබා ගනිමින් සෙසු ද්විතීයික මූලාශ්‍යයද භාවිත කෙරිණි.

ප්‍රමුඛ පද: නිදහස, මහත්මා ගාන්ධි, සිවිල් නීති කඩකිරීමේ ව්‍යාපාරය, ලිතානාය විරෝධී ව්‍යාපාරය

¹ ගෙස්තුවේදී (විශේෂ) දෙවන වසර, ඉතිහාස අධ්‍යයනාංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.
nanda91619@gmail.com